

Neden boşanıyoruz?

Son yıllarda boşanmalarda artış yaşanması TBMM'nin de gündemine geldi ve konunun araştırılması için komisyon kuruldu. Biz de evliliklerin neden yürümediğini uzmanlara sorduk

Burcu Ünal
İstanbul

Türkiye'de tüm siyasi ve ekonomik gerilimlerin yanında geçtiğimiz hafta Meclis'in gündeminde olan önemli bir konu daha vardı: Boşanmalarda görülen artış. Türkiye İstatistik Kurumu, son yıllarda boşanmaların yüzde 4.5 oranında arttığını açıkladı.

Açıklamanın ardından 4 siyasi partiden de konuyla ilgili önergeler TBMM gündemine taşındı ve boşanmaların araştırılması için bir komisyon kuruldu.

Biz de uzmanlara 'Neden boşanıyoruz' diye sorduk. İşte evliliklerin yürümemesinin sosyolojik ve psikolojik nedenleri:

'Türkiye kentleşme sürecini tamamlamadı'

Sosyolog Prof. Dr. Erol Kahveci (İzmir Ekonomi Üniversitesi):

"Boşanma oranları daha da artacak. Çünkü Türkiye kentleşme ve endüstrileşme sürecini daha tam olarak tamamlayamadı. Kentleşme sadece göç değildir. Kırdan birey üzerinde toplum denetimi fazladır ve boşanma olumsuz görülür. Kentte insanın üzerindeki bu kontrol mekanizmaları zayıflıyor.

İkinci önemli boyut da evliliklerin gerçekleşme şekli. Bizde hâlâ görücü usûlüyle evlenmek, öyle olmasa da ailenin onayını almak çok önemli. Bu süreçte eşler birbirlerini iyice tanıyamıyorlar. Avrupa ülkelerinde boşanma oranları daha

'Boşanmak eskisi gibi dezavantaj görülüyor'

Evlilik ve Çift Terapisti Özge Altan (Gottman Enstitüsü): "Birincisi iki eş de aktif olarak iş hayatında ve birbirlerine ayırabilecekleri vakit azalıyor. Bununla birlikte teknolojik aletler hayatımıza girdi; beraber geçirilen kaliteli zamanlar ortadan kalktı. Sosyal medyada herkesin başka bir gündemi var. Bir de çocuk olduğunda, eşlerin birbirine zaman ayırması iyice imkansız hale geliyor. Bunların sonucunda duygusal kopukluk yaşanıyor ve ilişkiden

tatmin olunamıyor.

İkincisi, evliliğe hızlı karar veriliyor. Büyük beklentilerle ve aceleyle evlendiğinde; fikir ayrılıkları konuşulmamış olabiliyor. Bir de son dönemde benim en fazla karşılaştığım sorunların başında maddi konular geliyor. Boşanmak eskisi gibi bir dezavantaj olarak görülmediği için kişiler, 'Boşanırsam daha rahat edeceğim' diye düşünebiliyor. Bu nedenle evliliği kurtaracak çabayı sarf etmektense boşanmak daha kolay geliyor."

yüksek ama Türkiye kısa evlilikler konusunda daha önde, Türkiye'de ilk 5 yılda boşanma oranları çok yüksek. Bu noktada eşlerin ince eleyip sık dokumadan karar verdiklerini görüyoruz.

Buna bağlı olarak, insanlar acele karar vererek evlenince iletişimin dozu da değişiyor. Medeni şekilde iletişim kurmaktansa farklı iletişim kurulumları oluyor. Aile, toplumdaki bütün değişikliklerden en büyük etkilenen temel kurum. Bundan dolayı boşanma oranları ve aile içi şiddet artıyorsa bu toplumdaki ilişkilerin, ekonomik sıkıntılarının aile ilişkilerine yansımalarıdır."

'Boşanmalar yavaş ama emin adımlarla artıyor'

Uzman Psikolog Emre Konuk (Davranış Bilimleri Enstitüsü kurucusu):

"Boşanma oranı ABD'de ortalama yüzde 50, Avrupa'da yüzde 40'dır. Türkiye'de ise yaklaşık yüzde 15. Boşanma oranlarında patlama yok ancak 'yavaş ama emin adımlarla' artış var. Eskilere gittiğimizde çocuğun bakımı, eğitimi ve sosyal kontrolü neredeyse tüm ailenin işiydi. Nükleer aileye geldiğimizde tüm

bu fonksiyonlar aile dışında örgütlenmiş kurum ve kişilerce karşılanmaya başlandı. Yani sosyolojik açıdan ailenin fonksiyonu giderek azaldı.

Bu sürece en önemli katkı kadının iş gücüne katılımı, refah düzeyinin artması ve şehirleşmenin yaygınlaşması oldu. Ekonomik nedenlerle boşanamayan ya da ilişkiyi düzeltmek için çaba harcayan kadın; aradığı sevgiyi, ilgiyi bulamadığında bir yerde 'o zaman eyvallah' diyebiliyor. Metropollerde yaşayanlar için ekonomik zorluklar, işsizlik, çocukların gereksinimlerinin karşılanamaması, ergenlerin düzgün eğitim alamaması aile sorunlarına zemin hazırlıyor. Diğer yandan evliliğe fazla sorgulamadan, defoları göz ardı ederek dalış her iki tarafın da ağır bedeller ödemesine neden oluyor."

'Anlaşmalı boşanma da boşanmayı hızlandırıyor'

Avukat Gözde Ege-

men (Aile Hukuku Uzmanı): "Boşanma davalarında en yaygın hukuki gerekçe, 'evlilik birliğinin temelden sarılsaması'. Meselenin özüne baktığımızda aldatma, fiziksel, psikolojik

MİLLETVEKİLLERİ NE ÖNERİYOR?

Devlet neler sunacak?

Aylin Nazlıca (CHP Ankara Milletvekili): Türkiye'de hiyerarşi var. Erkek öncelikli, kadın ikinci gibi tanımlanıyor. Boşanmak istediği halde boşanamayan ya da

bu isteği dile getirdiği için hayatını kaybeden çok kadın var. Bizim öncelikli isteğimiz ailenin korunması ve boşanmanın nedenlerinin araştırılması yerine, boşanan kadınların sorunlarının araştırılması ve çözüm önerilerinin getirilmesidir. Devlet boşanan kadınlara ne gibi sosyal yardım sunacak. Hiç şüphesiz boşanma, bir kadın için köprüden önceki son çıkıştır."

Çiftlere evlilik danışmanlığı

İlksen Ceritoğlu Kurt (Ak Parti Çorum Milletvekili): "Boşanmanın önlenmesinden yanayım ama burada bence esas olan hastayı tedaviden önce koruyucu sağ-

lık hizmeti vermek. Yani başarısız evlilikler kurulmadan önce çiftlerin evliliğin nasıl bir kurum olduğunu, evliliğin ne getireceğini bilmeleri lazım. Benim önerim de bu konuda çiftlere evlilik danışmanlığı verilmesi."